

INFORME D'IMPACTE DE GÈNERE

Projecte Normatiu de “REGLAMENT que estableix la forma telemàtica obligatòria per a les persones físiques en la presentació de sol·licituds i/o documents adreçats a l’Ajuntament de Barcelona relatius a la Convocatòria ordinària mitjançant concurrència competitiva per a la concessió de subvencions per dur a terme projectes, activitats i serveis de districte i de ciutat.”

23IIG/2019

VALORACIÓ DE L'IMPACTE DE GÈNERE

*L'avaluació de l'impacte de gènere, del Projecte Normatiu de "REGLAMENT que estableix la forma telemàtica obligatòria per a les persones físiques en la presentació de sol·licituds i/o documents adreçats a l'Ajuntament de Barcelona relatius a la Convocatòria ordinària mitjançant concurrència competitiva per a la concessió de subvencions per dur a terme projectes, activitats i serveis de districte i de ciutat", determina que és **reproductor de desigualtats, amb un impacte de gènere lleugerament negatiu.***

INTRODUCCIÓ

El present document és un Informe d'Impacte de Gènere (IIG d'ara endavant) del Projecte Normatiu de "REGLAMENT que estableix la forma telemàtica obligatòria per a les persones físiques en la presentació de sol·licituds i/o documents adreçats a l'Ajuntament de Barcelona relatius a la Convocatòria ordinària mitjançant concurrència competitiva per a la concessió de subvencions per dur a terme projectes, activitats i serveis de districte i de ciutat".

Els IIG analitzen les necessitats pràctiques de les persones contemplant la desigualtat de gènere, les obligacions relacionades amb la vida quotidiana, les diferents situacions de partida i els potencials efectes diferencials que es poden derivar de l'aplicació de les propostes polítiques. Així, és un document que acompanya els projectes normatius i de polítiques públiques, i en el qual es fa una avaluació *prospectiva* (és a dir, prèvia i estimada) del seu impacte en funció del gènere, amb objecte d'identificar i prevenir la producció, manteniment o increment de les desigualtats de gènere, tot realitzant propostes de modificació del projecte.

En l'àmbit català, la Llei 17/2015 d'igualtat efectiva de dones i homes, estableix que la transversalitat de la perspectiva de gènere ha de ser un dels principis de funcionament dels poders públics: "els poders públics han d'aplicar la perspectiva de gènere i la perspectiva de les dones en les actuacions, a tots els nivells i a totes les etapes" (article 3).

El seguiment d'aquest mandat queda recollit en l'àmbit local per mitjà de les **Directrius per a l'elaboració de les normes municipals** adoptades per acord de Comissió de Govern de l'Ajuntament de Barcelona el 15 d'abril de 2015. En concret l'article 140 estableix que, tot projecte normatiu s'ha d'acompanyar amb una memòria d'avaluació de l'impacte normatiu, o d'antecedents. Aquest impacte ha d'integrar una **anàlisi d'impacte de gènere**, en la qual s'avaluen *els resultats que es puguin derivar de l'aprovació del projecte des de la perspectiva de l'eliminació de desigualtats i de la seva contribució a la consecució dels objectius d'igualtat d'oportunitats i de tracte entre dones i homes* (d).

Més específicament, el **Reglament per a l'Equitat de Gènere a l'Ajuntament de Barcelona** estableix el **caràcter obligatori dels Informes d'Impacte de Gènere de les propostes normatives** (article 9).

El departament de Transversalitat de Gènere de l'Ajuntament de Barcelona ha elaborat una **metodologia pròpia** que permet realitzar una anàlisi sistemàtica de la normativa municipal des del punt de vista de

l'impacte de gènere. Aquesta metodologia segueix les directrius d'organismes internacionals (Comissió Europea) i es basa en l'anàlisi de:

- El resultat o efecte que té la normativa sobre dones i homes;
- Les possibilitats que la normativa ofereix com a eina per a acabar amb les desigualtats de gènere, o bé el risc que contribueixi a perpetuar-les i/o a aprofundir-les.

Les categories que s'han establert a la metodologia són les següents:

- Normes reproductores o transformadores de desigualtats de gènere. I en aquest sentit, en el primer àmbit l'impacte de gènere pot ser lleugerament negatiu o molt negatiu; i en el segon cas molt positiu o lleugerament positiu.

1. IDENTIFICACIÓ I DESCRIPCIÓ DE LA NORMA

Nom: Projecte Normatiu de "REGLAMENT que estableix la forma telemàtica obligatòria per a les persones físiques en la presentació de sol·licituds i/o documents adreçats a l'Ajuntament de Barcelona relatius a la Convocatòria ordinària mitjançant concurrència competitiva per a la concessió de subvencions per dur a terme projectes, activitats i serveis de districte i de ciutat."

Categoria: Reglament.

Òrgan responsable: Direcció de Serveis de Secretaria Tècnic-Jurídica. Gerència de Recursos.

Finalitat: Establiment de l'obligació per a les persones físiques de presentar telemàticament les sol·licituds i la documentació relatives a les convocatòries de subvencions per a la realització de projectes, activitats i serveis.

Població destinatària: Persones físiques que tinguin la intenció de presentar sol·licituds i documentació relativa a la convocatòria general de subvencions.

2. VINCULACIÓ AMB OBJECTIUS PROGRAMÀTICS I DISPOSICIONS NORMATIVES EN MATÈRIA D'IGUALTAT DE GÈNERE

2.1. Vinculació amb objectius del Pla per la Justícia de gènere 2016-2020 i les polítiques de l'Ajuntament

Si bé el *Pla per la Justícia de Gènere (2016-2020)* no fa referència explícita a l'administració electrònica sí que, en el seu àmbit "Participació política, social i tecnològica", estableix els següents objectius en matèria d'accés a les tecnologies de la informació i la comunicació des d'una perspectiva de gènere:

- Potenciar la participació social, política i tecnològica de les dones atenent a la seva diversitat.
- Garantir l'accés i la qualitat de la participació de les dones a les institucions locals.

A més, el Pla per la Justícia de Gènere parteix de la necessitat d'impulsar polítiques que garanteixin l'**accessibilitat universal**. És a dir, que tendeixin a construir, tant física com funcionalment, entorns i serveis dissenyats per totes les persones, entenent que això suposa un benefici per a la societat com a conjunt ja que totes som susceptibles, en algun moment de la vida, de tenir limitacions o condicionants. Per tant, l'accessibilitat universal garanteix la construcció d'una societat plural, on les múltiples necessitats es prenen en consideració, on la norma és la interdependència, i on l'objectiu és la defensa de drets i d'oportunitats.

2.2. Disposicions normatives en matèria d'igualtat de gènere i administració electrònica.

No s'han identificat disposicions normatives concretes sobre igualtat de gènere i administració electrònica.

Amb tot, alguns articles de la *Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes*, sí que fan referència a l'accés a les tecnologies de la informació i la comunicació des d'una perspectiva de gènere:

- L'article 26.1 fixa que els poders públics (...) han de promoure accions per a afavorir la implantació de les noves tecnologies a partir de criteris d'igualtat, i han de fomentar la participació de les dones en la construcció de la societat de la informació i del coneixement.
- Així mateix, el seu punt 2, estableix que en els projectes desenvolupats en l'àmbit de les tecnologies de la informació i la comunicació finançats totalment o parcialment pels poders públics de Catalunya, s'ha de garantir que el llenguatge i els continguts no siguin sexistes.
- Per últim, a l'article 27, la llei obliga als poders públics a treballar per facilitar l'accés de les dones i de les entitats que defensen els drets de les dones a l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, amb mesures i programes de formació que eradiquin les barreres que dificulten l'ús en igualtat de condicions dels recursos tecnològics, amb una atenció especial als col·lectius en risc d'exclusió social. Així mateix es preveu que en aquest àmbit les administracions públiques han d'incorporar l'objectiu de la igualtat efectiva de dones i homes en les polítiques de promoció i d'inclusió digital.

3. ANÀLISI D'ASPECTES FORMALS I METODOLÒGICS

La present secció es centra en l'anàlisi dels aspectes formals i metodològics del projecte normatiu: 1) el llenguatge usat en el present projecte de Reglament; i 2) l'existència d'espais de participació ciutadana que incorporin la veu de les dones i feministes en el projecte.

3.1. Llenguatge no sexista:

En relació a la formulació d'aquest projecte de modificació normativa, es constata l'aplicació d'un llenguatge inclusiu des de la perspectiva de gènere, percebent la voluntat de redactar en clau de persona. Tanmateix, l'informe justificatiu de la norma elaborat per l'Oficina Central de subvencions, sí que conté llenguatge sexista. En concret apareixen fórmules del masculí genèric com "els sol·licitants", o els "propietaris".

3.2. Participació de grups de dones i feministes en l'elaboració del projecte:

Les *Directrius per a l'elaboració de les normes municipals*, -que comprenen les directrius de tècnica normativa i les directrius sobre la tramitació de l'expedient per a l'aprovació de les ordenances, els reglaments i els decrets (2015)-, a l'article 141 tenen en compte la importància de la participació ciutadana en l'elaboració de normativa municipal. I en aquesta línia, el que interessa avaluar des del punt de vista de l'impacte de gènere és la participació femenina; és a dir, si s'ha tingut en compte la veu de les dones i les entitats feministes en el disseny de la norma.

En aquest marc, **no ens consta que hagi existit cap procés de participació que hagi contemplat la perspectiva de gènere, ni que s'hagi habilitat cap espai específic per la participació de les dones i feministes en la formulació d'aquest Reglament.**

4. ANÀLISI D'IMPACTE DE GÈNERE

4.1. Diagnòstic sobre l'àmbit d'actuació.

Per tal d'incorporar la perspectiva de gènere en la formulació del Reglament que aquí ens ocupa, cal fer una referència explícita a la situació de les dones/homes en l'àmbit d'intervenció de la present norma.

En aquest sentit, és important explicar que **no s'han localitzat dades que facin referència a eventuais desigualtats de gènere en l'àmbit de l'administració electrònica**. Els escassos informes avaluadors¹ que s'han identificat no segreguen les dades per sexe ni realitzen cap anàlisi des de la perspectiva de gènere.

Amb tot, podem afirmar que, tal i com es recull a la diagnosi del **Pla per la Justícia de Gènere** en el seu àmbit "Participació política, social i tecnològica", pel que fa a l'ús de les TIC, **existeix una bretxa digital de gènere**. No es disposa de dades corresponents a Barcelona, però en l'àmbit estatal, el 2014 hi havia una bretxa digital de gènere del 4,1 en l'ús de l'ordinador, una bretxa del 3,4 en l'ús d'Internet, del 4,4 en l'ús freqüent d'Internet i del 5,1 en les compres per Internet. Aquesta bretxa digital de gènere és un greuge per als drets de les dones en tant que limita l'accés a la informació i, de retruc, a la participació social, política i tecnològica, i en el cas que ens ocupa, pot limitar també l'accés a determinats recursos.

L'existència d'aquesta bretxa queda plenament identificada a l'estudi *Movimiento feminista y gobierno de la Ciudad, metodología para la transversalidad participativa*², que detecta les **escasses competències digitals d'un segment específic d'entitats de dones i/o feministes de la ciutat**.

¹ Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas y Observatorio de Administración Electrónica: *Midiendo el uso de la Administración Electrónica. La clave para evaluar resultados de eficiencia*. Disponible a:

https://administracionelectronica.gob.es/pae/Home/dam/jcr:a3be202b-d70a-4c42-be3e-b80501e1b73d/Evaluando_el_uso_eAdministracion_1.0.pdf

Observatorio de Administración Electrónica: *Las Tecnologías de la Información y las Comunicaciones en la Administración del Estado · REINA 2017*. Disponible a: https://administracionelectronica.gob.es/pae/Home/dam/jcr:6da3c6f2-592c-4d81-b823-3002d15fff6d/REINA-2017_PDF_informe.pdf

Observatorio de Administración Electrónica: *Las Tecnologías de la Información y las Comunicaciones en las Administraciones Públicas · IRIA 2016*. Disponible a: https://administracionelectronica.gob.es/pae/Home/dam/jcr:dfaa356d-bc55-42e3-ab42-f7568266e170/2016_IRIA-2016_PDF_informe.pdf

² Disponible a:

<https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/106892/1/TransversalitatParticipativaMaquetatCAT.pdf>

4.2. Anàlisi de la incorporació de la perspectiva de gènere en el projecte

El projecte de Reglament, que aquí ens ocupa, té per objectiu establir l'obligació per a les persones físiques de presentar telemàticament les sol·licituds de subvenció i/o documents adreçats a l'Ajuntament de Barcelona. Actualment, aquesta obligació la regula l'article 14 de la *Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques*, per les persones jurídiques, professionals col·legiades, entitats sense personalitat jurídica, etc. No obstant, les persones físiques tenen reconegut el dret a escollir com es volen comunicar amb les administracions públiques.

De l'anàlisi del projecte, es constata que els beneficis d'aquesta proposta normativa estan pensats per -i dirigits a- l'administració municipal, i no a les persones interessades. Així mateix s'argumenta a l'informe justificatiu que acompanya el projecte normatiu. En concret, es presenta com a finalitat "evolucionar en l'efectiva implantació de l'administració electrònica en l'actuació municipal", i es preveuen avantatges per a la pròpia administració (agilitat en la tramitació, estalvi d'errors i temps, i estalvi econòmic). Tanmateix, no es percep la incorporació de la perspectiva de gènere en el projecte, i es detecta que la proposta no s'ha basat en una diagnosi -amb dades desagregades per sexe- que justifiqui aquesta mesura, i que pugui mostrar un impacte de gènere positiu en la seva implementació.

Així mateix, fent una anàlisi del seu contingut des de la perspectiva de gènere, s'observa que aquest **no incorpora cap consideració relativa a la necessitat de promoure la igualtat i l'accessibilitat a l'administració electrònica, reconèixer o pal·liar la bretxa digital de gènere i/o incentivar la vinculació i l'accés de les dones a aquesta.**

4.3. Previsió de resultats.

L'avaluació d'impacte de gènere pretén fer visible que les normes i polítiques públiques no són neutres al gènere i que poden tenir un impacte diferent en dones i homes, tot i que aquesta conseqüència no estigués prevista ni es desitjés. Sovint es considera que les normes són neutres respecte al gènere perquè s'han dissenyat pensant en el benefici de la població en el seu conjunt i, per tant, de forma igual per a totes les persones, sense fer distincions entre dones i homes. No obstant això, tractar igual a qui parteix d'una situació de desigualtat equival, a la pràctica, a la perpetuació de tals desigualtats, que és el que ocorre si no es tenen en compte les desigualtats de gènere existents en la posició econòmica, política i social de dones i homes. Per això, precisament, les polítiques pensades cap a la població en general no solen ser neutres, sinó cegues pel que fa al gènere.³

En aquest cas concret, i tenint en compte que no disposem de dades desagregades per sexe, però sí d'altres elements com el coneixement de l'existència d'una bretxa digital de gènere a la ciutat, es preveu que la implementació d'aquest projecte normatiu pot esdevenir un obstacle per a la presentació de sol·licituds de subvencions per determinats sectors de la població, com pot ser el cas d'un segment específic d'entitats de dones i/o feministes de la ciutat amb escasses competències digitals. I, en conseqüència pot generar desigualtats de gènere vinculades a l'accés a recursos.

³ Emakunde (2013) *Guía para la elaboración de informes de impacto de género*:
http://www.emakunde.euskadi.eus/contenidos/informacion/pub_guias/es_emakunde/adjuntos/26.guia.para.la.elaboracion.de.informes.de.impacto.de.genero.pdf

5. VALORACIÓ GLOBAL DE L'IMPACTE DE GÈNERE

A partir de l'anàlisi de la incidència de la norma en el desenvolupament de la igualtat de gènere en el seu àmbit d'aplicació, així com de la seva contribució als objectius de les polítiques d'igualtat, es determina que l'aplicació del Projecte Normatiu "*Reglament que estableix la forma telemàtica obligatòria per a les persones físiques en la presentació de sol·licituds i/o documents adreçats a l'Ajuntament de Barcelona relatius a la Convocatòria ordinària mitjançant concurrència competitiva per a la concessió de subvencions per dur a terme projectes, activitats i serveis de districte i de ciutat*" és **reproductor de desigualtats de gènere**. El seu impacte de gènere és **lleugerament negatiu**.

6. PROPOSTES DE MODIFICACIÓ I RECOMANACIONS

Aquest últim apartat és un recull de les modificacions i propostes que es proposa introduir, ja sigui en la formulació de la norma o en la seva aplicació, amb la finalitat de reforçar els impactes positius des de la perspectiva de gènere.

6.1. Propostes de millora en la formulació de la norma.

- En cas que s'endegui algun espai de participació/consulta ciutadana en la fase d'elaboració de la norma, abans de la seva aprovació, es considera essencial vetllar perquè aquest **incorpori les veus, demandes i necessitats de les dones** segons s'estableix en el *Reglament de Participació Ciutadana* i el *Reglament per a l'Equitat de Gènere a l'Ajuntament de Barcelona*.
- La justificació de la proposta normativa apunta que actualment el 63% de les sol·licituds són ja per via telemàtica. Però no indica quin perfil té el 37% restant, que ho fa per via presencial. És per això que, es proposa realitzar una **diagnosi de l'evolució de la presentació telemàtica i presencial de sol·licituds de subvencions que incorpori dades desagregades per sexe**.

6.2. Propostes d'elements a introduir per a millorar l'aplicació de la norma.

- **SUPORT I ASSISTÈNCIA A PERSONES I ENTITATS OBLIGADES.** En coherència amb els principis generals d'igualtat de gènere i plena accessibilitat per part del conjunt de la ciutadania, es planteja la necessitat que el projecte normatiu contempli -i concreti- l'obligació de l'administració d'oferir espais i serveis de capacitació-formació, suport i assistència a les persones i entitats que estiguin obligades a relacionar-se a través de mitjans electrònics amb l'administració municipal.

- **PREVEURE UN SEGUIMENT DE L'APLICACIÓ DE LA NORMA QUE SEGREGUI DADES PER SEXE I LES ANALITZI DES DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE.** Per a poder tenir un major coneixement de l'impacte real de la implantació i l'ús de l'administració electrònica, i en concret de la presentació telemàtica de sol·licituds i documentació, caldria incorporar un sistema de seguiment i avaluació de la implantació de la norma que contempli la segregació de dades per sexe i que aquestes es treballin des d'una perspectiva de gènere. Es proposa que aquesta proposta de millora s'inclouï en un altre article, o en forma de disposició addicional.

Barcelona, 22 de novembre de 2019.

Sonia Ruiz García
Cap del Departament de Transversalitat de Gènere